

ge af dem, der er borgmestre i dag, ville være i stand til at komme i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Nu har formanden opfordret til ikke at nævne navne, og det gør det jo lidt svært. Når man så i stedet for fra Socialdemokraternes side nævner byer, ved vi jo alle sammen, hvem det drejer sig om, så jeg synes sådan set ikke, at det er helt fair, at Socialdemokraterne nævner f.eks. Viborg.

Jeg kan jo også høre på det hele, at Socialdemokraterne kredser voldsomt om Farum og det ærede medlem fra Farum, som ikke længere er borgmester og derfor overhovedet ikke er aktuel i denne sammenhæng. Derimod kommer det så til at ramme to af Venstres medlemmer, som er borgmestre, så jeg synes egentlig, at det bliver lidt forkert skruet sammen.

Hvis det, Socialdemokraterne reelt går efter, er, at borgmestre ikke må lave andet overhovedet end at være borgmestre, altså hverken have bestyrelsesposter eller job eller timer eller holde foredrag eller noget som helst, så lad os dog se et forslag om det. Så får vi en helt anden debat i stedet for denne pseudodebat, som kredser om en problemstilling, som Socialdemokraterne hellere vil have lavet om til noget helt andet, nemlig spørgsmålet om, hvad der foregår i Farum.

Kl. 11.10

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Det har intet med det at gøre. Jeg har sagt mange gange, at det her kun drejer sig om borgmestre i Folketinget og EU.

Så vil jeg sige til fru Gudrun Laub, at jeg engang havde en god kollega i Arden Byråd, en Venstrekvinde, hun sagde til mig: Arne, når du siger noget, skal du ikke sige, at du har hørt det, at du tror det, men du skal vide det, før du siger det. Det har jeg egentlig taget til mig.

Jeg vil godt fortælle, hvad jeg mente med de ord, jeg sagde om borgmestre. Jeg hentydede hverken til Viborg eller til Farum. Vi har også i Socialdemokratiet mange meget populære borgmestre og også i København – Venstre har også mange, De Konservative har mange – og det var dem, jeg hentydede til. Hvis man af partipolitiske og taktiske hensyn lader dem stille op, kan vi risikere, at en stor del af medlemmerne i Folketinget samtidig er borgmestre og herindefra

kan sidde og varetage interesserne i kommunen. Det bryder jeg mig ikke om, og det bryder Socialdemokratiet sig ikke om.

Formanden:

En sidste kort bemærkning til fru Gudrun Laub.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Heldigvis har både Venstre og Socialdemokraterne populære borgmestre rundtomkring, og jeg er da heller ikke i tvivl om, at populære socialdemokratiske borgmestre, som f.eks. borgmesteren i Odense, sikkert ville ryge lige ind i Folketinget, hvis han stillede op, og der er sikkert også mange her i København og i Københavns omegn.

Det synes hr. Arne Toft er forkert. Jeg kan ikke se noget forkert i det. Venstre kan ikke se noget forkert i det. Hvad skulle der ske ved det? Vi tager udfordringer af den karakter op gennem fri konkurrence, og så må vi se, hvem vælgerne ønsker at placere i Folketinget.

Så er der jo altså 179 medlemmer i Folketinget, så lovgivningen bliver vedtaget med et flertal efter en debat, hvor intet er skjult.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om legalisering af hash.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 22/10 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

For anden gang i år er vi på Enhedslistens foranledning samlet her for at debattere legalisering af hash.

Da vi den 10. april behandlede det beslutningsforslag, som nu er genfremsat, var partiernes støtte til forslaget jo til at overse for at sige det mildt. Mon det ikke også vil være tilfældet her i dag? Jeg siger ikke det her for at anfægte Enhedslistens ret til at genfremsætte sit beslutningsforslag, intet kunne ligge mig fjernere. Jeg har blot lidt svært ved at se perspektivet med genfremsættelsen.

Regeringen er i hvert fald uenig med Enhedslistens forslag om at give efter for udbredelsen af euforiserende stoffer og ophæve forbuddet mod hash, for samfundet har ikke brug for flere legale rusmidler, tværtimod.

Hertil kommer, at brug af hash er forbundet med en række skadevirkninger. Det gjorde jeg i foråret ganske grundigt rede for både mundtligt og skriftligt, og jeg skal derfor spare medlemmerne for en gentagelse og blot konstatere, at forbuddet er velbegrundet. Det har i øvrigt også en reel funktion, idet man må antage, at forbuddet får rigtig mange til at afstå fra at bruge hash.

Efter regeringens opfattelse er der behov for et bredere og mere sammenhængende initiativ end løsevne ideer som legalisering af hash. Det er baggrunden for, at regeringen i oktober fremlagde en samlet handlingsplan mod narkotikamisbrug. »Kampen mod narko« kalder vi handlingsplanen, og den indeholder en lang række konkrete bud på, hvordan vi får intensiveret forebyggelsen, hvordan vi får styrket behandlingen, og hvordan vi får sat hårdt ind mod den narkotikarelaterede kriminalitet.

Nu tillader tiden ikke en gennemgang af hele denne handlingsplan, men jeg vil gerne fremhæve tre af handlingsplanens mange initiativer.

For det første vil regeringen under overskriften »Narkoen ud af byen« søge at yde støtte til et 3-årigt udviklingsprojekt til en kommune i hvert amt; et projekt, der handler om at frigøre alle lokale kræfter og engagere dem i et forpligtende samarbejde med det sigte markant at nedbringe anvendelsen af hash og andre former for narkotika i lokalsamfundet med det perspektiv naturligvis på sigt at rulle et sådant pilotprojekt i 14 byer ud til flere.

For det andet: Oprettelsen af tilbud målrettet unge hashmisbrugere har været et udviklingsfelt over de senere år i amterne. Regeringen vil støtte projekter, der er særlig rettet mod udvikling af behandlingstilbud til unge stofmisbrugere.

Heldigvis er regeringen ikke alene om at synes om disse to tiltag eller for den sags skyld andre initiativer i kampen mod narko. Satspuljepartierne deler regeringens ambition om at hindre tilgangen af nye stofmisbrugere og hjælpe nuværende stofmisbrugere gennem behandlings- og skadesreducerende tiltag, så på dette fælles grundlag er vi blevet enige om over de næste 4 år at give indsatsen mod narkotika et markant løft på i alt 145 mio. kr. De ekstra midler går bl.a. til forebyggelsesprojektet »Narkoen ud af byen« og til udvikling af behandlingstilbud til unge stofmisbrugere.

Jeg vil gerne benytte lejligheden her i dag til at rette en tak til satspuljepartierne. Vi er glade for, at satspuljepartierne har tilsluttet sig disse to og andre af handlingsplanens initiativer.

Satspuljeaftalen om narkotika er faktisk et godt udtryk for, at et bredt flertal i Folketinget trods meningsforskelle i enkelte spørgsmål står sammen om at fastholde det, der er hovedlinjen i dansk narkopolitik. Vi skal ikke til at eksperimentere med legalisering af hash. Vi skal ikke til at eksperimentere med legalisering af andre former for euforiserende stoffer, sådan som andre har foreslået det. Tværtimod er der efter regeringens opfattelse behov for at sende et klart og utvetydigt signal om, at besiddelse, også selv om der kun er tale om besiddelse til eget brug, af hash og andre former for narkotika er ulovlig og har konsekvenser.

Det fører mig til det tredje og sidste initiativ, som jeg gerne vil fremhæve. Med handlingsplanen »Kampen mod narko« har vi lagt op til nul-tolerance, det betyder, at der altid mindst skal vanke en bøde, når man har stoffer på sig. Der skal også slås hårdere ned på narkotikahandel, der finder sted i miljøer, hvor især børn og unge færdes. Justitsministeren vil i begyndelsen af det kommende år fremsætte et lovforslag med henblik på at udmønte denne del af regeringens handlingsplan.

Tilsammen er de tre initiativer, som jeg her har fremhævet, et meget godt udtryk for, at narkotika efter regeringens opfattelse skal bekæmpes ved at begrænse efterspørgsel og begrænse udbuddet; begrænse efterspørgslen via forebyggelse og behandling og begrænse udbuddet via

forbud og ved en hårdere og mere konsekvent retspolitisk indsats.

Det, der skal til, er nemlig målrettet fokus.

Det, der skal til, er en konsekvent og vedvarende indsats over en bred front, og en legalisering af hash fører altså til en frontafkortning. En legalisering af hash som foreslået af Enhedslisten vil være med til at undergrave denne indsats, som der måske mere end nogen sinde er brug for.

Derfor var vi imod beslutningsforslaget fra Enhedslisten sidst. Derfor er vi imod beslutningsforslaget fra Enhedslisten denne gang, og derfor vil vi også være imod beslutningsforslaget fra Enhedslisten næste gang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren startede med at undre sig over, hvorfor vi genfremsatte forslaget så kort tid efter, at det havde været drøftet sidst, men kom derefter selv med forklaringen, nemlig at regeringen har besluttet at ophæve den over 30 år gamle regel om, at man ikke bliver straffet for besiddelse til eget brug. Da det er en administrativ regel, vil den debat overhovedet ikke komme i Folketingssalen, hvis ikke den bliver rejst af nogle af os andre. Det er ikke noget, Folketinget kommer til at debattere; det synes vi faktisk er utrolig væsentligt.

Ministeren sagde jo, at han ikke mente, at man skulle eksperimentere, men nu har man altså i 30 år kørt det eksperiment, at man på den ene side siger, at det her stof er forbudt, på den anden side er det ikke forbudt at have til eget brug. Nu vil man så forsøge et nyt eksperiment, hvor man siger, at det også skal være forbudt at have hash til eget brug, og det er da en anden form for eksperiment.

Vi synes hellere, man skulle sige, at det eksperiment, man har kørt med i 30 år, at forbyde det her rusmiddel, ikke virkede, tværtimod er det blevet mere og mere udbredt. Derfor skulle man hellere forsøge en anden strategi, nemlig at gøre det legalt og så til gengæld sætte massivt ind med oplysningskampagner og behandlingstilbud til dem, der kommer ud i misbrug.

Kl. 11.20

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Hvis formålet med at fremsætte beslutningsforslaget her i dag alene er at få en diskussion om det betemmelige i regeringens forslag om at indfø-

re nultolerance, altså forlade den tradition, der har været, for alene at møde folk, der har narkotika til eget brug med en advarsel og konfiskation i førstegangstilfælde, så bliver det en meget, meget kort debat, vi skal have her i dag. Jeg sagde jo allerede i min tale, at justitsministeren vil komme med et lovforslag. Der er ikke tale om, at vi følger op på denne handlingsplan alene administrativt.

Den praksis, der har været på området, baserer sig jo ganske rigtigt, som fru Line Barfod sagde det, på et cirkulære, der selvfølgelig som udgangspunkt, kan man sige, kunne ændres administrativt. Men forholdet er det, at Folketingets Retsudvalg i hvert fald a mindst en omgang i forbindelse med ændringer i straffeloven har lagt dette cirkulære og denne forståelse af praksis til grund for lovgivningen.

Derfor har denne praksis været en integreret del af lovgivningsprocessen, og derfor vil det også være sådan, at regeringen vil søge denne del af handlingsplanen fulgt til dørs via et lovforslag. Så der kommer et lovinitiativ fra justitsministeren på et tidspunkt efter nytår, og det vil give Folketinget lejlighed til at diskutere dette, kan man sige, ene af mange elementer i kampen mod narko.

Jeg bidrager naturligvis også gerne til diskussionen her i dag, om end jeg må sige, at lige præcis det forhold, der handler om nultolerance og politiets håndtering af det, jo snarere er et spørgsmål, der bør diskuteres med justitsministeren og ikke med indenrigs- og sundhedsministeren. Om ikke af andre grunde så af den grund, der var et hovedelement i det forudgående punkt på dagsordenen, nemlig det med, at man skal passe på med, at man har kapacitet til at håndtere flere opgaver på en gang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig da at høre, at der kommer et lovforslag fra Justitsministeriet. Men nu er spørgsmålet om, hvilke stoffer der er forbudt, og hvilke stoffer der er legale, jo ikke noget, der hører under Justitsministeriet, men under Indenrigs- og sundhedsministeriet. Derfor er det jo nok så relevant at diskutere med indenrigs- og sundhedsministeren, hvorfor man ikke i stedet vælger at legalisere hash. Vi snakker ikke om fuldstændig at ophæve lov om euforiserende stoffer, vi taler om, at det ene stof, cannabis, skal man flytte.

Jeg vil gerne høre, om ministeren kan oplyse, hvorvidt nogle mennesker nogen sinde er døde af at indtage hash. Jeg snakker ikke om langtidsvirkninger, men den øjeblikkelige virkning af at bruge det rusmiddel. Er det nogen sinde sket, at nogle er døde af det? Vi ved jo alle, at med alkohol sker det indimellem, at folk kommer til at drikke alt for meget. Vi har de ulykkelige historier med unge, der skal til udpumpning osv. Er der nogle tilfælde overhovedet, hvor nogen akut er kommet meget voldsomt i livsfare som følge af hashrygning?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil gerne advare meget imod, at det er det kriterium, der hedder død, der skal anlægges for vores håndtering af narkotikapolitikken. Det kan jo gå galt endda. Jeg anerkender, at døden selvfølgelig er et udtryk for, at det går ultimativt galt, men det forhold, at en række unge kommer ud i problemer med vold, det forhold, at en række unge kommer ud i problemer med kriminalitet og indbrud, det forhold, at en række unge kommer ud i at dyrke sex uden egentlig at have lyst og vilje til det og uden at være forberedt på det, det forhold, at unge forsømmer deres skolegang, oplever en social deroute, og sådan kunne jeg sådan set blive ved med at lægge nuancer på en palet, der jo tegner et billede af eller i hvert fald har kulør nok til, at der kan males et rimelig dystert billede af, hvor galt det kan gå, det rækker for mig.

Jeg er jo ikke fagekspert, og jeg skal ikke kunne stå her og sige, om der er nogle, der spontant er døde af at indtage hash. Jeg kan måske sagtens forestille mig, at der er nogle, der i relation til selvmord og andet har været påvirket på det tidspunkt, hvor de har begået selvmord, men jeg ved det ikke. Men det stopper før da. Der skal altså ikke så meget til. Det kan godt være, at man i Enhedslisten har det synspunkt, at så længe man ikke dør af noget øjeblikkelig, så skal man bare legalisere det.

Så kan vi så gå hele listen igennem med svampe og ecstasy og alt muligt, og så kan vi lave en eller anden lakmusprøve på, om folk dør øjeblikkelig, og hvis ikke de gør det, så kom i gang, tag det, ryg det, gør, hvad I har lyst til.

Kl. 11.25

Vi har sådan set en bekymring, der har en rækkevidde, der er større end det. Det er et faktum, at danske unge har et rusmiddelforbrug,

der overgår det, unge i andre lande har. Det skal vi have gjort op med. Det er sådan set en kulturkamp. Det er en kamp mod den rusmiddelkultur, vi har her, og der er det et helt forkert signal, samtidig med at vi forsøger at lave denne kulturpåvirkning, at ændre kultur, at stramme op, at lave nye behandlingstilbud, at forbygge, så at løse et sted på skruen og sige, at lige præcis her skal I bare »go for it«. Det vil vi simpelt hen ikke være med til.

Formanden:

Ja, tak. Så er det fru Line Barfod for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er besynderligt, at ministeren føler behov for at komme med sådan en gang skræmmekampagne. Men det må jo være, fordi ministeren mener, han har en meget dårlig sag, at han ikke argumenterer ud fra den viden, som jeg ved ministeren har om det her område, men prøver at komme med den kampagne, at hvis man ryger hash, så kommer man ud i vold og kriminalitet og alt muligt andet.

Tror ministeren ikke, at det ville være bedre, hvis man ville føre en ordentlig oplysningskampagne i forhold til især de unge, hvis man virkelig ville have, at de skulle lære at omgås rusmidler fornuftigt, at man så ikke kørte en skræmmekampagne om, at hvis du drikker et glas vin, så ender du nede på bænken, eller hvis du ryger en joint, så bliver du straks voldtægtsforbryder?

Tror ministeren ikke, det ville være bedre at have en mere seriøs oplysning, hvor man lærte de unge at omgås rusmidler på fornuftig vis og lærte dem at skelne mellem det, der kan skade dem voldsomt, og som de kan blive meget, meget syge af og i ekstreme tilfælde dø af? Tror ministeren ikke, det ville være bedre at lære dem at få en fornuftig rus? Tror ministeren ikke, det vil være en bedre måde at nå de unge på end at stille op med de her skræmmekampagner, som altså ikke har virket de sidste 30 år?

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er jeg helt enig i, så længe vi taler om de legale rusmidler. Med hensyn til alkohol handler det da om at føre en oplysningskampagne, der lærer unge mennesker at have et naturligt forhold til det rusmiddel, som er en del af den dan-

ske kultur. Men her taler vi altså om et rusmiddel, som ikke er legalt, og derfor handler det ikke om at føre kampagner, der handler om, hvordan man skal håndtere disse illegale rusmidler og bruge dem i et rimeligt omfang og noget sådant, niksenbiksen.

Det handler om, at det ikke er et legalt rusmiddel. Og når det ikke er et legalt rusmiddel, skal vi ikke føre kampagner, der handler om, hvordan man kan bryde landets love og så have et naturligt misbrug af noget, der er illegalt. Det er simpelt hen noget blødsødent sniksnak, og det er sådan set baggrunden for, at regeringen har taget konsekvensen og sagt, at vi har en lov om euforiserende stoffer, og der er en række stoffer, som vi ikke tillader. Vi skal have respekt for det forbud. Og det er der flere veje til.

Det handler selvfølgelig om, at når man har et forbud, så står man også ved det. Så er det ikke sådan et forbud, man gradbøjer og kun gør gældende hver anden dag; men det handler selvfølgelig også mere grundlæggende om en række andre tiltag, som jeg har redegjort for – jeg tror også, en række ordførere vil vende tilbage til de her temaer, når debatten kommer i gang – en række andre tiltag, der handler om forebyggelse, der handler om behandling.

Vi ønsker holdningsmæssigt at tage et opgør med rusmiddelkulturen. Og der er hash, der er cannabis en del af det, og der går ikke skarpe linjer mellem hash og ecstasy etc. Det gør der ikke. Der er for mange steder i det her samfund, hvor unge mennesker har et misbrug, der knytter sig op på forskellige former for euforiserende stoffer, og det imødegår vi altså ikke ved at slippe nogle af dem fri; det imødegår vi ved at sætte et skarpt skel ned og prøve at skabe respekt om det. Det er regeringens strategi. Nogle andre kan have en anden strategi, det anerkender jeg fuldt ud, men det her er regeringens strategi, og den vil vi søge opbakning til.

Jeg er glad for, at vi i forbindelse med satspuljeaftalen har fået opbakning på en lang række af de initiativer, der indgår i denne her samlede strategi, og jeg både håber og tror på, at justitsministeren vil møde den samme form for opbakning, når justitsministeren kommer i Folketinget med det forslag, der skal skabe respekt om den regel, som Folketinget selv har vedtaget, nemlig at hash er et illegalt stof. Det må man for så vidt ikke bære rundt på, heller ikke, om det er til eget brug.

Formanden:

Ja, tak. Og med disse indledende forpostfægtninger går vi nu til ordførerrækken.

Hans Andersen (V):

Enhedslisten er igen på banen med forslaget om legalisering af hash. Enhedslisten ønsker endvidere at afgiftsbelægge hash og lade apotekerne forestå salget, alternativt gennem en coffee shop-model, som det kendes fra Holland. Ligeledes skal det være muligt at dyrke hashen i private haver og kommercielt på licens.

Kl. 11.30

Jeg vil gerne slå fast, at Venstres holdning til hash er helt klar: Hash skal ikke legaliseres. Vi har allerede i dag rigeligt med legale rusmidler i Danmark og prøver i forvejen at få unge til at få et fornuftigt forhold til forbrug af tobak og alkohol. Det vil derfor være helt forkert at legalisere hash. Brugen af hash er forbundet med skadevirkninger, som vi netop har været lidt inde på, og er derfor ikke ufarlig. Ligeledes kan det i mange tilfælde også føre til et senere misbrug af langt hårdere stoffer.

Man kan så sige, at et forbud mod indtagelse af hash og andre stoffer er et indgreb i den personlige frihed. Det er det muligvis, men et faktum er, at der er et stadig stigende problem med personer, der beruser sig i hash og andre stoffer. Det kan man læse i samtlige af Sundhedsstyrelsens undersøgelser og redegørelser. Når disse personer får problemer med skolen, med familien, seksuel debut, vold eller behov for større doser eller farlige stoffer, bliver det et samfundsproblem.

En legalisering af hash vil på ingen måde komme disse problemer til livs, men vil uden tvivl føre til, at specielt unge får et mere afslappet forhold til hash end i dag, og dermed føre til et større forbrug og flere sociale problemer. Med det forbud, vi har i dag, er der forhåbentlig mange, der ikke vil lade sig friste.

I Venstre er vi af den opfattelse, at misbruget af hash og andre former for narkotika kun kan bekæmpes ved at begrænse efterspørgslen, med forebyggelse og behandling samt ved at begrænse udbuddet med forbud.

Jeg er derfor også glad for, at regeringen har fremlagt en handlingsplan »Kampen mod narkeo«, hvor der gennem en række punkter netop er sat fokus på forebyggelse, behandling og hårdere domme for narkotikakriminalitet.

Som det gode eksempel vil jeg fremhæve projektet »Narkoen ud af byen«, hvor alle lokale

kræfter, det være sig kommune, politi, forældre, skoler osv., skal indgå i et forpligtende samarbejde om netop at nedbringe udbredelsen af narkotika, herunder hash, i lokalsamfundet – i første omgang i én kommune i hvert amt. Målet er en væsentlig begrænsning i tilgængeligheden af narkotika og i antallet af unge, der prøver og misbruger narkotika.

Venstre ser på denne baggrund absolut ingen grund til at legalisere hash, og vi kan derfor ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren sluttede jo sine svar på mine korte bemærkninger med nærmest at sige, at når noget er forbudt, så skal det være forbudt. Det kan man selvfølgelig godt sige er lidt logik, men man kunne også overveje, om man måske kunne ændre forbuddet, ophæve det.

Jeg prøvede også at rejse det her under åbningsdebatten, hvor Venstres ordfører, hr. Jens Rohde, sagde:

»Jeg kan kun sige, at det jo altid har været forbudt. Det må vi så have en diskussion om. Diskussionen om, hvorvidt visse stoffer bør være forbudt eller ikke forbudt, er sådan set meget interessant. ... når noget er forbudt, så er det jo forbudt. ... der skal være konsekvens i, at man har et forbud. Længere er den ikke.«

Jeg kan sådan set godt forstå Venstres holdning, at når man har et forbud, så er det forbudt – det er jeg sådan set enig i – men kunne man så ikke overveje i stedet at ophæve det forbud, så man ikke skulle bruge en masse politiresourcer på at håndhæve et forbud?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Vi har ikke brug for flere legale rusmidler i Danmark, og derfor sætter vi nu ind med »Kampen mod narko«, hvor vi netop nu strammer op og siger, at det skal have en konsekvens at blive taget, når man er i besiddelse af cannabis. Det skal have en konsekvens, sådan at vi netop siger, hvad der er lovligt, og hvad der er ulovligt, så folk i og for sig får respekt for vores lovgivning.

Derfor synes jeg, det er udmærket, at man nu kommer med handlingsplanen »Kampen mod narko«, der både indeholder noget omkring det forebyggelsesmæssige og det behandlingsmæssige samt konsekvenserne, hvis man bryder gældende lovgivning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Hans Andersen siger, at vi ikke har brug for flere rusmidler, men kan hr. Hans Andersen ikke bekræfte, at brugen af cannabis i dag er ganske udbredt i Danmark, og at man kan købe cannabis overalt i Danmark, det er ikke længere sådan, at vi kan begrænse udbredelsen, det er udbredt over hele Danmark, selv i den mindste flække kan man købe det?

Kan hr. Hans Andersen også bekræfte, at man ofte risikerer, at dér, hvor man køber cannabis i det kriminelle miljø, bliver man også tilbudt andre, hårdere narkotiske stoffer, som kan være langt mere farlige, og de unge måske ikke er i stand til at kende forskel, for det hele er jo forbudt, så hvad er forskellen på, om man køber cannabis eller køber de piller eller andet, man bliver tilbudt, og at det faktisk udgør et meget stort problem, når vi prøver at undgå, at de unge kommer ud i et misbrug? Kan hr. Hans Andersen bekræfte, at det er sådan, situationen er i dag?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Selv om udbredelsen kan være stor, som fru Line Barfod nævner, gør det det jo ikke mere lovligt. Det må vi fastholde. Og at man i forbindelse med køb af hash kan blive tilbudt andre, hårdere stoffer, gør det jo bare endnu mere vigtigt, at vi får sendt et klart signal om, at vi ikke ønsker, at hash skal være et legaliseret stof, og at vi nu sætter ind på en bred front med initiativer for at begrænse udbredelsen af hash i Danmark.

Så et argument om, at fordi man i og for sig i forbindelse med købet af hash kan få andre tilbud, der virker hårdere og endnu voldsommere, og at det så skulle føre til, at vi nu skulle legalisere det, kan jeg ikke følge.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Line Barfod.

Og så tror jeg, vi går videre i ordførerrækken, når hr. Hans Andersen har svaret.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis Venstre virkelig mente, man konsekvent skulle forsøge at forhindre folk i at få sundhedsmæssige skader af rusmidler ved hjælp af forbud, så burde konsekvensen jo være, at man også forbød alkohol. Der er langt flere, der får alkoholskader, alkohol er langt mere farligt. Der

er også langt større skadevirkninger ved at ryge cigaretter, end der er ved at tage cannabis i mange tilfælde.

Så hvad er grunden til, at det kun lige er cannabis, man mener skal være forbudt, og ikke alkohol og tobak?

Hr. Hans Andersen sagde i sin ordførertale, at hvis man legaliserede cannabis, risikerede man, at forbruget stiger kraftigt. Men har det været tilfældet i Holland? Ligger forbruget i Holland over det forbrug, vi har i Danmark, eller ligger det tværtimod under, fordi de unge lærer at omgås rusmidler på en mere fornuftig måde, end man gør i Danmark?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Fru Line Barfod spørger, om vi ikke også skal forbyde forbrug af tobak og alkohol. Netop tobak og alkohol og unge mennesker bliver debatteret meget i øjeblikket, og det er også derfor, vi nu forhåbentlig i bred enighed kan indføre nogle grænser for, hvornår man som ungt menneske må købe tobak og alkohol, og det håber jeg at der er opbakning til, for det er vigtigt, at vi sender klare signaler om, hvornår vi synes, det er fornuftigt at gøre brug af tobak og alkohol.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Poul Qvist Jørgensen som ordfører.

Poul Qvist Jørgensen (S):

Der er jo tale om en genfremsættelse af et ikke særlig gammelt forslag, og jeg kan på debatten, sådan som den er forløbet indtil nu, forstå, at det pludselig kommer til at handle om flere andre ting, som ikke står i beslutningsforslaget. Det giver mig da anledning til at sige, at vi er noget forskrækkede over regeringens planer om at ændre Rigspolitichefens cirkulære fra 1969, som vi egentlig synes på mange måder har virket rimelig fornuftigt. Jeg forstår, at det ikke er et spørgsmål om at blødgøre et cirkulære, det er tværtimod et spørgsmål om at lave en stramning i en lov i stedet for. Men den debat får vi jo senere.

Ellers er der vel ikke de store ændringer i situationen, siden vi havde drøftelsen sidst. Vi har jo haft spørgsmålet om en lov om hash som medicinsk præparat. Det skal jeg ikke trætte med ved den her lejlighed, men det var da en sag, der fik en interessant gang hen over jorden frem til engang i august/september, var det vist.

Jeg skal meddele, at der fortsat ikke er sket ændringer i Socialdemokraternes holdning. Jeg har også registreret, at der heller ikke er sket ændringer i befolkningens holdning til hash.

Vi har den opfattelse, at vi egentlig har rigeligt med legale rusmidler i det danske samfund, og vi tror ikke rigtig på, at en legalisering af endnu et stof vil medføre et fald i det samlede forbrug; vi mener faktisk, at der tværtimod vil blive tale om et merforbrug.

Vi har faktisk også den opfattelse, at der er nogle mennesker, der rent faktisk ikke kan tåle et hashforbrug, og vi tror faktisk fortsat, at et forbud får *nogle* unge til at afstå fra et brug.

Debatten fik jo lige for et øjeblik siden også en hollandsk drejning. Ved selvsyn har jeg konstateret, at det er rigtigt, at man har opnået en ganske meget mere afslappet adfærd i forhold til cannabisbrug i Holland, men jeg ville egentlig gerne have, at forslagsstillerne bekræfter, at der også er alvorlige problemer forbundet med hashliberaliseringen i Holland. F.eks. er en ikke uvæsentlig del af de eksisterende coffee shops blevet lukket, og flere har fået alvorlige advarsler af myndighederne, fordi indehaverne ikke har kunnet – eller villet – overholde reglerne og f.eks. har forhandlet andre og hårdere stoffer end netop cannabisprodukterne.

Som antydet afviser vi forslaget og henstiller til forslagsstillerne, at de næste gang – for vi forventer, det kommer igen – måske venter lidt og lader perioderne bliver lidt længere eller også bliver lidt mere konkrete i forhold til f.eks. den handlingsplan, som nu er blevet nævnt, og som i virkeligheden er væsentligere at få drøftet, synes jeg.

Må jeg så helt til sidst sige, at – jeg var lige nede og slå op i håndbogen – når man fra nogle af debattørernes side hævder, at tobak er mindst lige så farligt, så kan jeg ikke være helt enig. De kloge hoveder siger altså, og det har jeg fra Gads rusmiddelhåndbog, at der er 70 pct. flere kræftfremkaldende stoffer – jeg skal gerne slå op, hvad det hedder på latin – i tobak end der er i hashpræparaterne. Undskyld, omvendt selvfølgelig, omvendt!

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Der findes mange forskellige undersøgelser på det her område og mange forskellige måder at gøre det op på. Lad os tage den faglig-medicinske diskussion. Der er i hvert fald ingen uenig-

hed imellem os om, at såvel cannabis som tobak og alkohol har forskellige skadevirkninger.

Det glæder mig utrolig meget at høre, at Socialdemokraterne ikke støtter regeringens forslag om, at man skal straffes for besiddelse til eget brug, for det mener jeg vil give meget store problemer og kriminalisere en meget stor del af befolkningen plus bruge en lang række politiforesourcer, som vi har meget bedre brug for på andre områder.

Det, jeg gerne vil spørge Socialdemokraternes ordfører om, er, om det slet ikke gør indtryk på Socialdemokratiet, at der efterhånden er så mange, som har viden på det her område, der støtter en legalisering netop på baggrund af, at de 30 års forbud ikke har virket, f.eks. den tidligere socialdemokratiske justitsminister Ole Espersen, der selv har siddet med ansvaret for området, og som mener, at det er en total fejlslagen strategi, og at man derfor må forsøge med en legalisering i stedet. Gør det ikke indtryk?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Poul Qvist Jørgensen for at svare.

Det var andre medlemmer, der løftede armen lidt.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Det er rigtigt at der er en del eksperter, der går ind for det; jeg tror, navnet Henrik Rindom svirrede i luften sidst, vi havde den her debat. Men jeg tror også, fru Line Barfod vil give mig ret i, at der er kommet en sammenskrivning – jeg mener, det er PsykiatriFonden, der har udgivet den – af de lægelige undersøgelser, der er foretaget på folk, der er kommet galt af sted med hash, og det, jeg i hvert fald har læst som konklusion, og jeg er ret sikker på, at det er den rigtige konklusion, er, at der altså er temmelig mange og temmelig alvorlige især psykiske skadefølgervirkninger af et cannabisforbrug.

Så rådgivningen er stadig væk, sådan som jeg har læst det, at man skal passe særdeles meget på også med det stof. Det udelukker jo selvfølgelig ikke, at man også skal passe på med en hel masse andre stoffer – også alkohol og også tobakken.

Kl. 11.45

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu findes der som sagt ganske mange undersøgelser. Det canadiske senat har jo lavet en meget,

meget grundig rapport, hvor de har været ude og indhente, hvad der findes af oplysninger, en rapport, som vi, så vidt jeg husker, også har fået i Sundhedsudvalget. Så der ligger ganske meget forskning, der viser, at der er skadevirkninger både ved det ene og det andet og det tredje rusmiddel – det er ikke det, der er debatten – men hvad gør vi så for at håndtere de problemer, der opstår, bedst muligt?

Det, jeg godt vil høre den socialdemokratiske ordfører om, er: Når vi så skal ud at finde penge til at prøve at gøre noget, gør det så ikke indtryk på Socialdemokraterne, at i stedet for at lade det kriminelle miljø score kæmpegevinsten på det her område, så kunne vi faktisk få et ret stort provenu? De høringer, der har været afholdt på Christiania, har vurderet det til 2,7 mia. kr. Hvis vi sætter det meget forsigtigt efter politiets skøn i forhold til nogle af de svar, vi har fået, så er det i hvert fald mindst 0,5 mia. kr., vi kunne få ind i provenu, penge, der netop kunne bruges på både oplysningskampagner og på behandlingstilbud til de unge, der måtte komme ud i misbrug. Gør det slet ikke indtryk, at vi virkelig kunne sætte massivt ind i stedet for at lade det være det kriminelle miljø, som scorer gevinsten?

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jo, men det svarer jo sådan set til, hvis man under en trafikpolitisk diskussion skulle svare på et spørgsmål om, om ikke man gerne ville have nogle flere penge i kassen ved at forhøje bøderne for overtrædelse af fartgrænserne eller sådan noget. Jo, det gør da indtryk, og jeg kan også godt huske, at jeg sidste gang sagde noget om, at det da ville være lækkert at få de der penge ned i kassen, ja. Især hvis det var en socialdemokratisk ledet regering, ville det være vældig lækkert. Men nej, vi hopper ikke på den der, for der er nogle andre og vigtigere ting, som jeg i øvrigt mener vi har haft fat i og har berørt, og som overskygger den der provenudiskussion.

Lad mig så også benytte lejligheden til at gentage, at regeringens oplæg med stramninger, yderligere stigmatisering og yderligere kriminalisering bryder vi os altså virkelig ikke om, og vi tror ikke et øjeblik på, at det er den vej, vi skal.

Jeg ved, at om lidt kommer ministeren op og siger: Jamen hvad har I gjort i 30 år? Jamen altså i nogle af de 30 år har den nuværende regering jo også haft en god chance for at lave om på det. Nu skal der pludselig strammes, ikke?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Line Barfod, og efter hende og svaret går vi videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Både på tobak og alkohol har vi jo afgifter, som også bliver brugt til at regulere forbruget i et vist omfang, og som jo desværre er blevet sat kraftigt ned af den nuværende regering og Dansk Folkeparti. Det kunne jo være en måde i stedet for at lade det være de kriminelle, der regulerer priserne og dermed også prøver at regulere, hvad det er, folk bruger af rusmidler.

Men det glæder mig stadig at høre, at Socialdemokraterne er meget imod den voldsomme kriminalisering, som regeringen lægger op til.

Derfor vil jeg godt høre, om Socialdemokraterne, uanset hvad der måtte komme ud af denne debat, vil være indstillet på, at vi prøver at lave et stykke oplysningsarbejde, som især målrettet mod de unge giver reel information om forskellige rusmidler, og hvordan man bør omgås rusmidler, så man ikke kommer ud i et misbrug, og så man ikke kommer ud for rustjek og alle de andre skræmmebilleder, som ministeren opridsede før, men altså får reel information om, hvad faren er ved de forskellige rusmidler, og hvordan man omgås dem fornuftigt.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre, og det er fru Anita Knakkegaard som ordfører.

Anita Knakkegaard (DF):

Enhedslisten ønsker med forslaget som sagt at legalisere brugen af hash og dyrkningen af cannabis samt muliggøre import og handel med hash og udbygge den offentlige behandling af misbrugere – altså en genfremsættelse af beslutningsforslaget fra sidste folketingsår.

Enhedslisten påstår i forslaget, at forbuddet mod hash ikke har begrænset forbruget og salget de sidste 30 år. Det må jeg nok sige! Det er noget af en påstand, som vi i Dansk Folkeparti i hvert fald ikke er enige i.

Kl. 11.50

Ifølge forslaget indføres der ca. 30 t hash om året, og Enhedslisten regner med en pris på 30 kr. pr. gram. Jeg må da nok sige, at man er godt orienteret. Indtægten ved salg skal komme statskassen til gode ved hjælp af afgifter ligesom på tobaksvarer, og dette vil så give en indtjening på 1 mia. kr. Provenuet fra afgiften skal bl.a. bruges

til behandling af misbrugere samt en nuanceret informationskampagne – hvad det så end er. Der bør ikke sælges hash til unge under 15 år, prisen skal fastsættes i samarbejde med Konkurrencestyrelsen, og salget skal foregå fra apotekerne. Samtidig skal det ifølge Enhedslisten være muligt at dyrke cannabis i private haver – vel at mærke kommercielt – i Danmark på licens.

Det er i dag forbudt at sælge hash, og det skal det efter Dansk Folkepartis mening vedblive at være. Vi mener ikke som Enhedslisten, at forbruget af hårde stoffer kan erstattes af hash. Vi ved, at regelmæssig brug af hash kan skabe psykoser hos unge mennesker og kan udløse angst og forfølgelsestanker.

Fra WHO er der helt klare tilkendegivelser af, at der ved brug af hash hos unge mennesker sker svækkelse af intellekt, koncentrationsevne, hukommelse og indlæringsevne, og vi vil i Dansk Folkeparti gøre alt for, at dette ikke skal ske.

Vi tager dermed kraftigt afstand fra forslaget.

Else Theill Sørensen (KF):

Da den konservative ordfører, fru Gitte Seeberg, ikke har mulighed for at være til stede her i salen i dag, skal jeg på hendes vegne redegøre for Det Konservative Folkepartis indstilling til Enhedslistens beslutningsforslag.

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af B 91 fra sidste samling.

Vi har fortsat samme syn på sagen. Det kan siges helt klart, og lad mig starte med at slå det fast: Det Konservative Folkeparti kan hverken støtte forslaget om legalisering eller afkriminalisering af hash. Vores udgangspunkt er klart: Vi ønsker, at hash fortsat skal være forbudt, og den lovgivning, der er omkring hash, finder vi tilfredsstillende.

Strafferetligt bedømmes hash mindre strengt end andre stoffer. Det afspejler også farligheden af stofferne, for handel med og misbrug af f.eks. heroin og kokain er farligere end hash, men det betyder ikke, at vi mener, at hash, fordi det er mindre farligt, så af den grund kan tillades. Derfor har vi naturligvis også støttet op om regeringens skærpede kurs.

Hash er et euforiserende stof, som for nogle er farligt. Det kan være vanedannende, det kan medføre neuroser og sågar psykoser for særligt disponerede. Hash virker sløvende, og for børn og unge, der indtager hash, kan der blive tale

om alvorlige indlæringsproblemer, hvis de ryger hash op til en skoledag.

Det bliver ofte hævdet i debatten, at de unge vil ryge hash, hvad enten vi forbyder det eller ej. Det tror jeg for så vidt er rigtigt nok, men der er en afgørende forskel på, om det offentlige sanktionerer brugen af bestemte stoffer eller ej. Jeg er helt overbevist om, at flere ville prøve at ryge hash, hvis det var tilladt, sådan som det er i f.eks. Holland. Det er ingen god idé at få introduceret flere legale stoffer i Danmark, som om vi ikke havde problemer nok med børns og unges alkoholforbrug/misbrug, for ikke at tale om de voksnes.

Det er væsentligt at fastholde den linje i dansk narkopolitik, vi i snart mange år har stået værn om, nemlig forbudstanken, for selv om vi godt ved, at der bliver taget stoffer alligevel, er det dog bedre, end at staten og det offentlige skal være medaktører i især børns og unges misbrug.

Det Konservative Folkeparti afviser beslutningsforslaget.

Villy Søvnal (SF):

Jeg tror, det vil gavne debatten at tage udgangspunkt i to kendsgerninger, som jeg forestiller mig at hele Folketinget er enig i.

Det ene er, at man efter 30 års forbudspolitik kan konstatere, at man i dag kan købe hash og cannabis steder, hvor man ikke kunne for 30 år siden. Udbredelsen er altså forøget voldsomt. Det henhører under kategorien kendsgerninger. Det tror jeg også sundhedsministeren vil bekræfte senere.

Den anden kendsgerning er, at der med stoffet er forbundet skadevirkninger. Det tror jeg heller ikke nogen er i tvivl om. Man kan diskutere alvoren af dem og omfanget af dem, og man kan diskutere, om det giver mening at sammenligne med alkohol osv., men enhver, der personligt har stiftet bekendtskab med en flaske whiskey, ved jo også, at det har visse virkninger for indlæringssevnen og andre ting. Om det er på linje eller ej, er der mange forskellige vurderinger af, men det er en kendsgerning, at det *har* skadevirkninger.

Jeg synes så, at det, der er tilbage at diskutere, er: Skal vi så stramme yderligere op på de ting, der har forøget problemet i løbet af 30 år? Tror vi så på, at endnu mere af det, der ikke nyttede, vil nytte, hvis vi fortsætter med det? Og hvis vi ikke tror på det, hvad gør vi så?

Jeg synes, der er fire argumenter for at overveje en afkriminalisering, som også er SF's politik. Det ene er at sikre en sober information, hvor vi får skilt tingene ad. Forestillingen om, at hashmisbrug fører lukt ud i misbrug af hårde stoffer, tror jeg simpelt hen er ødelæggende for, at de unge tror på det, vi siger, for det er ikke deres erfaring. Der er ikke en direkte linje af sammenhæng. Den sammenhæng kunne vi oven i købet bryde.

Det er jo hollændernes erfaring, at hvis man ikke de samme steder kan købe de bløde og de hårde stoffer, så får man adskilt markederne, og så får man en meget klarere adskillelse mellem de hårde og de bløde stoffer. Det synes jeg er det andet stærke argument.

Det tredje stærke argument er, at hver fjerde unge er bruger eller har været bruger af hash. Derfor kan man godt overveje forstandigheden i med et hug specielt i forhold til regeringens meget lidt liberale multolerancepolitik at gå videre og kriminalisere hver fjerde ung, og ikke alene kriminalisere, men oven i købet sige, at det skal have en konsekvens. De får travlt i politiet i den kommende tid med ting, som ud fra, synes jeg, enhver forestilling er en lille smule, undskyld mig, ligegyldigt i forhold til de alvorlige ting, politiet ellers burde tage sig af og ikke har tid til.

Det fjerde argument for at overveje, er at undgå, at man i det kriminelle miljø jubler så voldsomt, som man gør i øjeblikket. Det her er en af deres allerbedste indtægtskilder; de tjener sig stærke, de tjener sig store. Det har vi i øvrigt prøvet før. Da spiritusforbuddet gjaldt i USA, var det jo præcis det samme: Mafiaen voksede sig kolossalt stor og stærk i de samme år. Hvorfor skal vi give det kriminelle miljø den styrke, som bliver resultatet af det her?

Imod synes jeg kun der er ét argument, og det synes jeg så også er en lidt svær diskussion: Hvilken signalvirkning har det, når man afkriminaliserer et stof? Det er, så vidt jeg kan høre, hvis man tager bundlinjen af alle de argumenter, der har været i ordførertalerne, det eneste argument imod. Ved vi noget om det? Ja, det ved vi; vi ved det fra Holland. Har den hollandske afkriminalisering af stoffet betydet en voldsom stigning? Nej.

Jeg er enig med hr. Poul Qvist Jørgensen i, at man fra starten ikke var skarp nok med at stille krav til de der coffee shops om, at der skulle være klar adskillelse, og om at de også skulle yde en psykosocial bistand osv. Men det har man så fået rettet op på. Spørger man i dag, om

det har betydet en øget tilgang af unge, der ryger hash, er svaret definitivt nej – efter de oplysninger, vi har fra Holland. Det vil sige, at det eneste kronargument, der eksisterer, ikke holder, efter min bedste opfattelse.

Derfor til sundhedsministeren, som var glad for det, vi havde lavet fælles i satspuljepartierne: Det er vi også, men det kan man godt lave samtidig med, at man har to forskellige vurderinger. Det tror jeg også fremgik af sundhedsministerens indledende tale.

Jeg har så kun tilbage at spørge sundhedsministeren: Hvad er succeskriteriet? Når nu man har kørt den inkeliberale multolerancepolitik f.eks. i 2 år, og hvis antallet af unge, der bruger hash, så er uændret eller eventuelt steget med 2 pct., er det så efter ministerens vurdering en fejl? Jeg synes altid, at man, når man forsøger noget nyt, skal stille nogle kriterier op, så omverdenen kan se, om det, man ville, er lykkedes eller ej.

Hvis nu det ikke lykkes at få tallet til at falde, hvis det tværtimod stiger, vil regeringen så på det tidspunkt anerkende, at ræsonnementet ikke slog til, at det oven i købet virkede kontraproduktivt, og vil man derefter overveje nye veje? Så vil vi gerne, hvis det kan hjælpe processen på vej, også fremsætte et forslag om et par år.

Jeg har brug for, at sundhedsministeren svarer på: Hvordan vil man måle succeskriterierne på den nye antiliberale multolerancepolitik?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Jeg synes, det er meget positivt, at hr. Villy Søvnald blankt erkender, at der er skadevirkninger ved hashmisbrug. Jeg synes ikke, at det i tidligere debatter har været erkendt så tydeligt, så det synes jeg da er meget positivt.

Men når vi så kommer til det, betyder det så slet ikke noget for hr. Villy Søvnald, at hash faktisk er skadeligt og helbredsnedbrydende især for de svageste grupper? De stærke kan måske bedre klare det, men det er de svageste sociale grupper, det er de arbejdsløse, som lider mest under følgerne, skaderne af hashmisbrug. Påvirker det slet ikke hr. Villy Søvnald?

Gør det heller ikke indtryk på hr. Villy Søvnald, at 62 pct. af de personer, der har prøvet hash, faktisk ønsker at fastholde forbuddet, fordi man erkender, at det her stof faktisk er skadeligt, og at det ikke burde være frit?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg tror ikke, der er noget nyt i mit synspunkt, nemlig at det var bedre, hvis mennesker holdt sig fra euforiserende stoffer af enhver art og levede af grønne, økologiske grønsager, ikke drak så meget kaffe, gik tidligt i seng og alle de andre ting, man skal lade være med.

Hvis fru Tove Videbæk er i stand til at påvise, hvordan vi vil få mennesker til at leve sådan, så hører jeg det gerne. Jeg tror ikke på det. Jeg tror, at mennesker vil beruses, og det, vi skal finde ud af, er, hvordan vi får tilrettelagt et samfund, hvor man, om jeg så må sige, lever med det.

Jeg synes, det var nærliggende at overveje, i stedet for at vi nu er med til via vores politik at give stærke kriminelle kredse en kolossal magt, at flytte noget af indsatsen over fra forbud, fra politi, fra fængsling – og det kommer der endnu mere af med den nye multolerancepolitik – til behandling, behandling, behandling, behandling, advarsel, advarsel, advarsel, advarsel. Så tror jeg selv, at vi kom noget længere.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Jeg synes ikke rigtig, jeg fik noget svar fra hr. Villy Søvnald. Jeg spurgte faktisk, om det ikke gjorde indtryk på hr. Villy Søvnald, at 62 pct. af de personer, der har prøvet hash, faktisk ønsker at fastholde forbuddet. De ønsker det ikke frit.

Samtidig var jeg inde på, om det ikke gør indtryk på hr. Villy Søvnald, at hashforbruget mest skader de socialt svage, og at man siger, at der faktisk er en klar sammenhæng mellem hash og arbejdsløshed. Hvad der så kommer først, det er svært at sige, men det er faktisk konstateret, det står i sundhedsministerens oversigt, at der er en klar sammenhæng mellem hash og arbejdsløshed.

Gør det slet ikke indtryk på hr. Villy Søvnald?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg tror, det er helt generelt for misbrug af enhver type, at misbrugeren lever et dårligt liv, et socialt dårligt liv, et arbejdsmæssigt dårligt liv, familiemæssigt dårligt liv. Det gælder ikke kun hash, men formentlig i mindst lige så høj grad alkohol. Jeg tror også, at når det gælder tobak, er der nogle risici for sammentræf.

Det, vi diskuterer, er jo ikke, om der er en risiko. Jeg fastslog det som en indledende kendsgerning, at jeg mener, at hash har skadevirkning-

ger. Men det, vi diskuterer, er, hvordan vi bedst får hold på det. Der er nogle, der er tilhængere af forbudslinjen. Jeg synes ikke, de kan fejre triumfer, vil jeg godt sige. I intet land, heller ikke der, hvor man kører den strammeste stramme linje, f.eks. i USA, er det jo lykkedes.

Derfor kan jeg godt forstå, at sundhedsministeren formentlig heller ikke i dag vil komme med nogen succeskriterier. De er ikke rare at komme med, fordi de vil vise, at det formentlig ikke virker. Derfor må jeg sige til fru Tove Videbæk, at det, vi skiller på, ikke er synspunkter, om det her er dårligt for de svage, for det tror jeg bestemt det er, ligesom jeg tror, alkohol er det, ligesom jeg tror, tobak er det. Det, vi diskuterer, er, om vi skal være liberale, eller om vi skal være forbudsfolk.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Naser Khader som ordfører.

Naser Khader (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte Enhedslistens forslag. Forslaget er ikke helt gennemtænkt. Det giver ikke svar på, hvordan man håndterer de internationale perspektiver: Hvordan skal vi forholde os til nabolandene, hvis vi tillader hash i Danmark, og det stadig er forbudt i nabolandene? Hvor skal det komme fra, når det stadig er forbudt i mange andre lande? Skal de lovlige forhandlere i Danmark handle med ulovlige netværk i udlandet?

En legalisering vil også være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, FN's narkotikakonventioner, som forpligter staterne til udelukkende at tillade anvendelse af bl.a. hash til medicinske og videnskabelige formål.

Vedrørende argumentet om afkriminalisering viser erfaringer fra Holland, at den tolerante indstilling ikke medfører en afkriminalisering. Hashhandelen foregår stadig i de kriminelle miljøer som en delvis lovlig eller i hvert fald accepteret aktivitet.

Kl. 12.05

Vedrørende argumentet om, at den nuværende lov kriminaliserer store dele af befolkningen, kan det meget vel være tilfældet, men det er ikke et argument i sig selv. Det er der også andre love, som gør, f.eks. færdselsloven, hvor vi heller ikke bare hæver fartgrænserne, fordi mange kører for stærkt, eller ændrer reglerne for cyklister, fordi de ikke overholder dem.

Samtidig er det uheldigt at blande apotekerne ind i denne sag i et videre omfang, end det allerede er sket med hash til medicinsk brug. Hash og medicin kan generelt ikke sidestilles. Endelig har samfundet heller ikke behov for flere legale rusmidler.

Så alt i alt siger vi i Det Radikale Venstre nej til Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

En blandt flere grunde til, at vi har fremsat det her forslag igen så kort efter, at vi diskuterede det sidst i Folketinget, er jo, at De Radikale har holdt landsmøde, siden vi diskuterede det sidst, og så vidt jeg forstod, havde man hos De Radikale besluttet, at man faktisk gik ind for en legalisering af hash, og det ville vi så gerne give mulighed for at man også kunne støtte her i Folketingssalen.

Men jeg kan forstå, at den holdning, der har bredt sig blandt de radikale partimedlemmer om, at man skal leve op til det, der jo er en del af De Radikales navn, nemlig at man er et liberalt parti, altså ikke er nået ind i folketingsgruppen, for der mener man åbenbart ikke, at man skal være liberal over for, at folk selv skal vælge, om de vil beruse sig i alkohol eller i hash.

Er det ikke korrekt forstået, at på det her punkt mener den radikale folketingsgruppe altså ikke, at den ønsker at være liberal?

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Det er korrekt, at der på vores sidste landsmøde blev vedtaget en resolution med overskriften »Hash skal legaliseres på fornuftig vis«, men denne resolution er meget anderledes end Enhedslistens forslag.

Folketingsgruppen har afvist resolutionen, også fordi vi ikke synes, at man ser på den sociale slagside. Den fokuserer mere på middelklassens forbrug af hash. Det er det ene.

Det andet er, at der har været flere eksempler tidligere, hvor folketingsgruppen har sagt nej til et resolutionsflertal, eksempelvis da man for et par år siden vedtog en resolution om at differentiere moms, hvor folketingsgruppen sagde nej, så det er ikke usædvanligt.

Det der med det liberale: Ja, vi er liberale, men samtidig også sociale, og det er også liberalt at sige nej til at legalisere hash.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg deler De Radikales bekymring for, hvad brugen af rusmidler kan betyde for dem, der i forvejen har sociale problemer. Netop derfor synes jeg, det er utrolig vigtigt at sikre, at det er staten, der kontrollerer salget, i stedet for at det er kriminelle, som jo ikke har den sociale forpligtelse, som folk, der er statsautoriserede, ville have. Det er lige præcis det, der er en væsentlig baggrund for, at vi fremsætter forslaget.

Så kom hr. Naser Khader i sin ordførertale også med en række problemstillinger i forhold til de internationale forpligtelser. Jeg vil blot gøre hr. Naser Khader opmærksom på, at det jo har været diskuteret blandt EU's justitsministre for nylig, hvor man nåede frem til for at citere den italienske justitsminister, at alle lande frit kan regulere, hvad der er frit forbrug.

Så i EU mener man altså ikke, at det er i strid med de internationale forpligtelser, at man f.eks. i Holland har coffee shops.

Gør det ikke indtryk på hr. Naser Khader, hvis det er de internationale forpligtelser, der er en væsentlig del af De Radikales argumentation?

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jo, det gør indtryk, men de internationale forpligtelser er også, hvordan vi skal forholde os til nabolandene, hvor det er kriminelt. Hvordan skal vi forholde os til det? Altså hvis vi lovliggør det i Danmark, hvor skal man så købe det, når det er forbudt i alle andre lande? Det er også en del af det internationale.

Jeg synes ikke, at de internationale konsekvenser er tænkt med i Enhedslistens forslag.

Kl. 12.10

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vi har selvfølgelig tænkt en del over, hvor man skal købe det henne, for det er jo et af problemerne i Holland, og derfor er en væsentlig del af vores forslag også, at man skal have lov til at dyrke det. En meget stor del af den danske befolkning, der bruger hash, ville sagtens selv kunne dyrke det. Det trives glimrende på vores breddegrader og blev jo også dyrket i Danmark til mange forskellige brug inden forbuddet for 30 år siden.

I mange lande er man jo i gang med nu at eksperimentere med cannabis, fordi man modsat

hr. Naser Khader har den opfattelse, at cannabis er et meget vigtigt middel som medicin og kan hjælpe ganske mange mennesker, der har problemer. Derfor ønsker man, at staten skal udvikle de bedst mulige cannabisplanter med den bedst mulige virkning for folk, der har behov for det.

Så der er tænkt over, hvor vi skal få det fra, og vi mener, at legal dyrkning i Danmark og i andre lande ville være en væsentlig del af det. Det kunne så oven i købet være, at Danmark her kunne være med til et medicinsk fremskridt og styrke produktionen af et økologisk medicinsk produkt og dermed få noget eksport til andre lande, hvor det er legalt at bruge det som medicin.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken, og det er fru Tove Videbæk.

Tove Videbæk (KD):

Kristendemokraterne kan ikke støtte beslutningsforslag nr. B 14, og det er der rigtig mange gode grunde til.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget påstås det, at det eksisterende forbud mod hash ikke har begrænset forbruget og salget af hash i løbet af de sidste 30 år. Men sandheden er jo, at det er en fuldstændig udokumenteret påstand, for faktum er, at man ikke ved, om den eksisterende lovgivning har været med til at begrænse forbruget. Det indrømmede fru Line Barfod jo også selv i forbindelse med førstebehandlingen sidste gang, da forslaget var oppe i Folketingssalen. Da sagde fru Line Barfod nemlig, at hun var enig i, at ingen kan vide, hvad der vil ske, hvis man vil legalisere cannabis, at der ikke er nogen af os, der kan garantere, om forbruget vil stige eller falde, for det kan man ikke vide med den type samfundsproblemer.

Der er dog meget, der indicerer, at hashforbruget med en lovliggørelse vil stige, f.eks. er der faktisk stadig væk en stor del af befolkningen, der heldigvis ønsker at holde sig inden for lovens rammer. For disse mennesker vil et forbud være med til at begrænse forbruget. En lovliggørelse vil sende et forkert signal til de unge og gøre det vanskeligere for forældre at forbyde de unge at ryge hash. Det mener bl.a. en sous-chef i Frederiksberg Kommune, som til Berlingske Tidende har udtalt, at han er bekymret for, at en legalisering af hash vil sende et uheldigt signal til de unge.

Forslagsstillerne henviser også til en undersøgelse af danskernes forhold til hash fra 2001, som viser, at hver fjerde dansker på et eller andet tidspunkt har prøvet at ryge hash. Den omtalte undersøgelse viser, at hele 30 pct. af den danske befolkning på et eller andet tidspunkt har prøvet at ryge hash. Imidlertid er der meget stor forskel på at ryge hash jævnlige og så at have prøvet det en enkelt gang.

Hvad der også er interessant ved den nævnte undersøgelse, er, at der blandt de samme adspurgte borgere er et massivt ja til at bevare forbuddet mod hash. Det er nemlig hele 62 pct. af de adspurgte, der mener, at det fortsat bør være forbudt at ryge eller handle med hash, altså et massivt nej til legalisering af hash.

En anden påstand i forslaget er, at borgerne oplever hash som et såkaldt blødt rusmiddel. Det er i hvert fald ikke det, man kan læse ud af den Gallupmåling, som der henvises til i forslaget. Den siger, at 30 pct. af befolkningen på et eller andet tidspunkt har prøvet hash, men det er altså ikke det samme som at sige, at man betragter det som et blødt rusmiddel, for så ville 62 pct. af disse mennesker jo ikke sige, at de ønsker at fastholde forbuddet mod hash.

En ting er så også nogle borgeres opfattelse af, hvordan hash virker og skader eller ikke skader, og nogle menneskers oplevelse af, at det er et blødt rusmiddel, men hvis vi slår op i Sundhedsstyrelsens lange, lange, lange liste over skadevirkninger, så behøver vi jo faktisk ikke mere for at sige: Nej, det skal det bestemt ikke. Der er angst og panik, der er øget ulykkesrisiko, der er risiko for psykotiske symptomer, kronisk bronchitis, celleforandringer osv., osv., alle kan selv slå dem op.

Kl. 12.15

I tillæg til det vil jeg sige, at den britiske lungeforening, British Lung Foundation, har samlet 90 videnskabelige undersøgelser, der repræsenterer den seneste forskning på området, og disse undersøgelser viser, at tjæren fra hash indeholder 50 pct. flere kræftfremkaldende stoffer end fra traditionel tobak. Desuden ryges hash på en måde, der medfører en højere luftvejsbelastning med kulilte og røgpartikler, end når cigaretter ryges.

Generalsekretæren for den britiske lungeforening har på den baggrund udtalt, at hun er bange for, at vi på grund af det forøgede forbrug af hash kommer til at se en ny generation af lungekræftpatienter, og hun siger, at vi har hørt om unge helt ned til 30-års-alderen, der venter på en

lungetransplantation som følge af et massivt cannabismisbrug.

Min frygt er, at vi vil få en ny generation af folk med rygerelaterede lungesygdomme, nøjagtig som vi havde det i 1950'erne, inden vi kendte faren ved rygning af almindelig tobak.

På baggrund af alle de oplysninger, som vi jo har, og som vi kan læse om i Sundhedsstyrelsens oversigter, er det ikke underligt, at Sundhedsstyrelsen ikke anbefaler, at hash gøres lovligt, og det gør Kristendemokraterne bestemt heller ikke.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten og takke for støtten fra SF. Jeg vil sådan set også takke alle de mange, der ikke er i Folketinget, men som støtter dette forslag, heriblandt det radikale parti og Venstres Ungdom. Man kan sige, at det jo kan gå som med andre forhold, at der måske skal flere års debat og en ændret sammensætning af Folketinget til, før det på et tidspunkt vil blive gennemført.

Som vi har været rundt om i debatten, er der jo mange grunde til, at vi har fremsat det her forslag. Noget af det, der i den senere tid har gjort indtryk på mig, er, at jeg var til et debatmøde på et gymnasium om fri hash og vores forslag, hvor der også deltog en, der arbejder på et af de få steder i Danmark, hvor man tager sig af unge, der er kommet ud i hashmisbrug. Han fortalte, at de nu oplevede, at på grund af den massive indsats, som regeringen har krævet af politiet mod hashhandel, på grund af, at der bliver beslåglagt så meget hash, er der nogle steder ved at være mangel på hash, og de hører nu fra de unge, at de nogle gange når de går hen til pusherne for at købe hash, får at vide, at der desværre ikke er noget, fordi der lige har været en stor razzia, men der er noget andet, der er lige så godt, og det kan de få i stedet. Det, de så får tilbudt, er rygeheroin, men uden at de aner, hvad det er, og hvor farligt det er.

Det synes jeg er dybt bekymrende, for det er altså farligt og risikerer virkelig at gøre både stor skade og gøre de unge afhængige, og det er for mig et meget væsentligt argument for, at vi skal have fjernet hashsalget fra det kriminelle miljø og skal have det ind i statsautoriserede rammer, så vi er sikre på, at der er kontrol med, at hash ikke bliver solgt sammen med andre stoffer, at

unge ikke bliver lokket til at tage hårde stoffer, at vi sikrer, at det foregår på ordentlig vis.

Vi var jo lidt omkring under debatten. Jeg må sige, at jeg synes, Venstres holdning er interessant også set sådan fra et rent retorisk synspunkt, nemlig at når noget er forbudt, så skal det være forbudt. Sådan kan man jo blive ved med at argumentere. Det er forbudt, det er forbudt, det er forbudt. Det kommer man ikke så meget længere af, andet end at man jo sådan set kan konstatere i disse år, at Venstre har udviklet sig til at være et parti, der ikke længere står for at være et liberalt parti, men i stedet for står for at være et parti, der går ind for forbud, tvang og straf, og det er den eneste løsningsmodel, det har på alle samfundsproblemer.

Der synes vi altså, at man skulle prøve noget andet. Som det jo også kom frem flere gange under debatten, er ingen i tvivl om, at der sker skader ved hash. Der er nogle, der kommer ud i misbrug, nøjagtig ligesom der er problemer med alkohol, og man kan sige, at der er langt flere alkoholskadeproblemer i det danske samfund, end der er cannabisskader.

Spørgsmålet er så: Hvad gør vi ved det? Nu har man forsøgt i 30 år med kriminalisering, og det er ikke lykkedes. Uanset hvordan man opgør det, også sagt som kommentar til fru Tove Videbæk, og uanset at man ikke kan opgøre, hvad der ville være sket, hvis vi ikke havde haft det forbud i de 30 år, så er der ingen tvivl om, at det forbud og den kontrolindsats, der har været gjort af politiet, som hele tiden har fået nye magtmidler, ikke har virket.

Kl. 12.20

I dag er hash langt, langt mere udbredt, end det var for 30 år siden. Så kan man enten prøve at lære noget af det og prøve i stedet at få legaliseret hash og se, om det så hjælper, om det så vil gå, ligesom det er gået i Holland, hvor det faktisk lykkedes bedre at mindske forbruget og få det adskilt fra de hårde stoffer, end vi har haft held med i Danmark, at det faktisk lykkes at få lært de unge noget mere om, hvordan man omgås rusmidler på en fornuftig måde. Vi synes, at det burde være her, man sætter ind, også fordi det så kan være med til at begrænse det kriminelle miljø, hvad mange af os jo er meget optaget af hvordan vi kan gøre.

Vi tror altså, at ligesom det i USA var medvirkende til at begrænse mafiaen, at man ophævede alkoholforbuddet, så ville vi også kunne komme et stykke ad vejen. Selvfølgelig får vi ikke udryddet organiseret kriminalitet ved at le-

galisere hash, men det kunne hjælpe os et stykke ad vejen, fordi de kriminelle så ikke ville have det grundlag over hele landet, som de har med hashhandelen, til at komme så langt ud, som de gør i dag.

Samtidig ville det også betyde, at de mange mennesker, der i dag ryger hash, ikke længere behøvede at opfatte sig som kriminelle. Det, som regeringen nu gør i stedet, er jo, at den vil gøre en stor del af den danske befolkning kriminel, vil til at stigmatisere den voldsomt ved at få den registreret som kriminel, og der synes vi altså hellere, vi burde gå den anden vej og så bruge ressourcerne på socialt arbejde og oplysningsarbejde.

Vi glæder os til, at det en dag lykkes os at opnå et flertal for det også inden for og ikke kun uden for disse mure.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, og så er det hr. Naser Khader, og efter ham er det hr. Hans Andersen og fru Tove Videbæk for korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg har et par spørgsmål til fru Line Barfod, det første om udbuddet: I min ordførertale kom jeg ind på, at det er umuligt at købe det fra andre lande, for der er det ulovligt. Hvor skulle man få fat i det? Der var fru Line Barfods svar: Via dyrkning. Kan dyrkning i Danmark klare hele efterspørgslen? Hvad nu, hvis man vil have andre sorter? Jeg har forstået, at der er forskellige slags. Skal man tillade det?

I bemærkningerne skriver Enhedslisten, at man ikke ønsker, at en legalisering af hash skal få forbruget til at stige. Hvordan vil man sikre det?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg vil spørge til Enhedslistens sådan globale solidaritet, for når man nu ønsker at legalisere hash, så synes jeg, man glemmer et vigtigt spørgsmål. Der er en lang række traditionelle producenter, som i dag kæmper både med menneskelige og økonomiske ressourcer for at begrænse produktionen af hash. Hvordan forholder Enhedslisten sig til, at man med en legalisering i hvert fald gør det særdeles vanskeligt for disse lande fortsat at fastholde en indsats for at bekæmpe producenter af hash? Hvor er solidariteten henne?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Fru Line Barfod taler om, at salget af hash skal i statsautoriserede rammer. Mener fru Line Barfod, at rusmidlet bliver mindre skadeligt for den socialt dårligt stillede psykisk, fysisk, socialt osv., hvis det er apotekerne eller staten, der sælger det til dem, i stedet for at det er kriminelle grupper, altså hvis det kommer i statsautoriserede rammer?

Sætter fru Line Barfod ikke her autoriteterne, systemet, salget, profitten i højsædet, på førstepladsen og så lader hensynet til de svage, de socialt udsatte, de arbejdsløse komme i anden række, siger, at det gør ikke noget, at de bliver skadet, bare det er staten, der sælger det til dem?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg mener faktisk, det er utrolig vigtigt, at vi har statsautoriseret kontrol f.eks. med alkohol. Jeg ville være meget nervøs, hvis vi opgav den statslige kontrol af alkoholsalg, at man ikke længere havde politiet til at kontrollere værtshusene, ikke længere havde nogen til at kontrollere, hvad der bliver solgt i supermarkeder af alkohol osv. Det mener jeg ville være et kæmpeproblem. Alene hele debatten om alkoholsodavand, som fru Tove Videbæk jo også har været meget aktiv i, mener jeg viser, hvor vigtigt det er med en statslig kontrol af rusmidler.

Så jeg mener bestemt, at det har en betydning, også for dem, der er socialt svage, som fru Tove Videbæk siger.

Kl. 12.25

Til hr. Naser Khader: Om man kan tilfredsstille hele det danske forbrug med dyrkning i Danmark kommer jo an på, hvor mange der ønsker at dyrke det, men det kunne også være, at der var andre lande, man kunne importere fra, hvor det er legalt. Vi har ikke hidtil kunnet få svar fra de forskellige ministerier på, hvor i verden det er legalt i dag, men det kunne man jo så undersøge nærmere. Ellers må man jo klare sig med det hjemligt dyrkede. Vi mener ikke, man skal følge den hollandske model med, at det er legalt at sælge det, men at man så har kriminelle til at importere det. Det mener vi er en forkert vej at gå.

Med hensyn til at vi ikke ønsker en forbrugsstigning, så er der jo mange måder at regulere det på ligesom i forhold til alkohol og tobak. Der er hele spørgsmålet om reklamer, markedsfø-

ring, hvordan tilgængeligheden er osv., som man kan gå ind og regulere, nøjagtig som man gør med andre rusmidler.

Til hr. Hans Andersen om den globale solidaritet: Som jeg siger i mit svar til hr. Naser Khader, mener vi ikke, at man skal lade de kriminelle importere det, og derfor skal man selvfølgelig ikke sætte en stor import i gang fra lande, hvor det er kriminelt at dyrke og sælge det.

Men vi mener faktisk, at det, man skulle gøre over for de mange lande, er i stedet at sikre, at de kan sælge andre landbrugsprodukter og få en ordentlig pris for dem. Der er det snarere de toldmure, som bl.a. Venstre er med til at opretholde, der er udtryk for mangel på global solidaritet.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er der tre nye spørgere. Det er først hr. Poul Qvist Jørgensen, og efter ham er det fru Tove Videbæk og hr. Naser Khader.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Nu kom Holland med ind i fru Line Barfods tale forrige gang, så derfor vil jeg egentlig spørge, om ikke Enhedslisten ville gøre sig den overvejelse, om ikke vi kunne komme et enkelt skridt dybere ned i, hvad det egentlig er, vi går og siger og tror om Holland. For ligesom at få sat gang i den overvejelse er min påstand, at hvis man kunne få de præcise tal for det samlede legale og illegale forbrug af de bløde stoffer og de hårde stoffer, så ville det formentlig vise sig, at Holland har et samlet set større legalt og illegalt forbrug af euforiserende stoffer, end vi har i Danmark.

Bag det ligger der en antydning af, at i og med at man har denne liberaliserede holdning i Holland, har man måske også fået udstyret myndighederne med en sovepude med hensyn til at undersøge tingene.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Fru Line Barfod er meget optaget af at sætte hash og alkohol op over for hinanden med hensyn til skadevirkningen, men er fru Line Barfod ikke opmærksom på, at det faktisk ikke er et enten-eller, især ikke for de unge, for det er typisk unge, der drikker meget alkohol, der også prøver at ryge hash og omvendt? Derfor er det også, at Sundhedsstyrelsen konkluderer, at frigi-

velse af hash simpelt hen vil øge det samlede misbrug.

Så vil jeg gerne spørge fru Line Barfod, om det ikke gør indtryk på hende, at 62 pct. af de personer, der har prøvet hash, og som det står omtalt i bemærkningerne til forslaget, faktisk ønsker at fastholde forbuddet mod hash. Hvad kunne være disse menneskers argumenter for at fastholde forbuddet mod hash?

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg synes, det er interessant, at fru Line Barfod taler om importvirksomhed fra andre lande, når man fra Enhedslistens side ikke er klar over, om der er nogen lande, hvor det er tilladt at eksportere det.

Så sagde fru Line Barfod, at det har ministeriet ikke oplyst, men jeg mener faktisk, at det er forslagsstillernes opgave at finde ud af, om det er tilladt i nogle bestemte lande.

Så om signalværdien: Gør det med tilgængeligheden ikke indtryk på fru Line Barfod, altså det der med, at legaliserer man det, så siger man også fra samfundets side, at det er o.k. at forbruge det, og så sender man faktisk et forkert signal? Har man mulighed for at købe det, så køber man det, har man ikke, så gør man det heller ikke, og så formindsker det også forbruget. Er fru Line Barfod enig i det?

Kl. 12.30

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først til hr. Poul Qvist Jørgensen: Jeg er helt enig i, at det er vigtigt med viden, og at det er vigtigt, at vi hele tiden søger ny viden. Så jeg vil bestemt gerne være med til at stille en række spørgsmål for yderligere at få belyst forholdene i Holland og Danmark.

Til fru Tove Videbæk: Jeg er fuldt ud opmærksom på, at mange unge har et blandingsemisbrug, at der er en del af de unge, der kommer ud i misbrug, som bruger mange forskellige ting, både alkohol, hash, forskellige stoffer, piller osv.

Det er et stort problem. Men det, vi ønsker, er netop at få en anden måde at angribe det problem på. Vi tror, at der måske ville være flere, der kom og fortalte om, at de var begyndt at få problemer med hash, hvis det var legalt, så de ikke samtidig skulle fortælle, at de var kriminelle. Det tror vi faktisk ville lede til, at flere ville åbne for, at man kunne snakke med dem.

Hvad argumenterne er blandt de 62 pct., som fru Tove Videbæk henviser til i en undersøgelse, ved jeg ikke, for det er der jo ikke blevet spurgt om. Der kan være mange forskellige argumenter, ligesom der er her. Selvfølgelig gør meningsmålinger indtryk, men det er ikke det, vi fastlægger vores politik ud fra. Det, der har interesseret os meget, er, hvor mange der rent faktisk har prøvet det og dermed altså har ment, at det var en mulighed at prøve.

Til hr. Naser Khader: Selvfølgelig skal forslagsstillerne undersøge nogle ting, og man kan sige, at det så er det, vi har hele apparatet til at hjælpe med, og vi stiller en række spørgsmål. Vi har jo ikke mulighed for som parti at sidde og ringe rundt til alle ambassaderne og stille dem spørgsmål. Det gør man via ministerierne, og det er det, vi så har forsøgt. Men faktisk mener jeg, at vi godt med dyrkning i Danmark vil være i stand til at klare i hvert fald en meget stor del af forbruget.

Så er der spørgsmålet om tilgængelighed. Problemet er jo netop, at det er, kan man sige, alt for tilgængeligt i dag. I dag har vi f.eks. ikke nogen begrænsninger for, hvem der kan få lov at købe det. Vi ville gerne have en aldersgrænse. Vi ville gerne have, at det blev gjort mindre tilgængeligt at købe hash.

Det er derfor, vi foreslår, at der skal være statskontrol med salget, og Enhedslisten i Århus har faktisk foreslået, at man åbnede for et forsøg med coffee shops i Århus netop for at få det ud af hashklubberne i boligområderne, få det væk fra, hvor de unge opholder sig.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har ikke nogen stor ambition om at forlænge debatten meget, men jeg synes alligevel, der sådan har været forskellige facetter fremme, som jeg gerne vil kommentere.

Først og fremmest hæfter jeg mig ved, og det er jeg faktisk meget glad og taknemlig over, at alle har haft det udgangspunkt, at cannabis har en række skadesvirkninger, ikke kun fysiologiske, men altså også sociale, og at der ikke er nogen af dem, der taler for en legalisering, i hvert fald ikke når man lytter til det, der bliver sagt, som foreslår en legalisering med den ambition, at der er flere mennesker, der skal »fyre den fede«, hvis jeg må udtrykke det på den måde. Tværtimod er det båret af det modsatte, sådan må man høre det. Det er båret af den modsatte ambition, nemlig at begrænse forbruget hos alle.

Det synes jeg er godt. Det er godt at kunne sende så klart og entydigt et signal, og det er nok også nødvendigt, for når man ser den debat, der har været oven på regeringens handlingsplan, så er der i hvert fald en række af dem, der deltager i den debat, som i virkeligheden sender modsatte signaler i retning af, at det her er »alle tiders rusmiddel«, og »hvor ville det være rart, hvis vi kunne bruge det her rusmiddel, uden at vi risikerede noget«. Og der synes jeg, det er fint, at både Enhedslisten og SF meget markant i forhold til alle disse kræfter i det kulturelle miljø og andre steder markerer, at det her er et rusmiddel, man skal holde sig fra. Tak for det.

Det bringer os jo i virkeligheden til en diskussion, der så alene handler om valg af strategi. Vi er alle sammen enige om, at det er et rusmiddel, man skal holde sig fra. Vi har ikke brug for flere rusmidler. Succeskriteriet bør være – hr. Villy Søvndal spørger til det, og jeg forstår, at vi har et fælles succeskriterium – at ingen bruger det her rusmiddel.

Det er selvfølgelig en meget stor vision. Den er nok uopnåelig, men det er en fælles målsætning. Det synes jeg er rart. Det er en målsætning, der hedder, at ingen skal bruge dette rusmiddel. Og hvordan kommer vi så derhen? Det er jo så dér, at vi vælger hver vores strategi.

Fru Line Barfod er bekymret over, at regeringen står for forbud, forbud, forbud. Jeg kunne så bare vende det om og sige, at det jo altså også er bekymrende, hvis man har det udgangspunkt, at når et forbud ikke virker, så skal man bare ophæve det. Hvor ville det føre hen? Vi har også et forbud mod ecstasy, vi har et forbud mod en masse andre euforiserende stoffer, og de forbud virker heller ikke hundrede procent.

Kl. 12.35

Jeg er da sådan set personlig ikke i tvivl om, at hvis man skulle spise en ecstasypille, var det da givetvis bedre helt isoleret bedømt, at den ecstasypille, man spiste, var en, der var købt på et apotek, hvor man havde fuldstændig sikkerhed for, hvilke komponenter der indgik i den pille, frem for en der var lavet på et eller andet kriminelt laboratorium. Jeg er slet ikke i tvivl om, at når man nu foretager forsøg på sin egen krop, ville det da isoleret set være bedre, hvis det skete i en kontrolleret ramme.

Der er heller ingen tvivl om, at det helt isoleret bedømt ville være endnu bedre, hvis man spiste en ecstasypille et eller andet sted, hvor der også var videoovervågning eller et eller an-

det, der gjorde, at nogen kunne skride ind, hvis man reagerede fysiologisk imod det, man kunne forvente.

Fører det så til, at når vi har sagt A, så må vi også sige B, C, D og tage hele alfabetet, fordi vi, når vi har legaliseret hash, så stadig væk vil konstatere, at der også er nogle unge, der bruger ecstasy, og at det dog ville være bedre, når vi nu ikke kan få respekt for det forbud, at vi så legaliserer det og bringer det ind i ordnede rammer? Jeg er helt uenig. Det er en glidebane, og den må vi altså salte til og sørge for at få skabt, kan man sige, noget grundlæggende respekt omkring fællesskabets regler.

Man står så her og siger, at det er ekstremt, det er uliberal. Man kan jo så undre sig over, hvem der pludselig har fået patent på at fortolke begrebet liberal. Det er så den yderste danske venstrefløj, der har den rette definition på det. Men jeg vil bare stilfærdigt sige, at der jo er forskel på anarki og liberalisme. Og der er sådan set ikke noget uliberalt i, at man formulerer nogle regler i fællesskab og også søger at sikre, at de bliver respekteret, og det er sådan set det, vi taler om her.

Derfor er det altså også et fuldstændig fejlagtigt billede, man tegner af regeringens politik, når fru Line Barfod taler om, at vi vil lave en voldsom kriminalisering, hr. Poul Qvist Jørgensen bruger ordet stigmatisering, hr. Villy Søvndal siger, at vi vil kriminalisere hver fjerde ung. Vist vil vi da ej. Tværtimod. Vi har sådan set den målsætning at få nogle af de unge væk fra det kriminelle, kunne man sige, fordi hver fjerde ung har kriminaliseret sig selv.

Udgangspunktet er jo ikke sådan, at det i dag ikke er ulovligt at besidde euforiserende stoffer til eget brug. Det er ulovligt i henhold til landets love. Det er forbudt at sælge, at købe, at modtage, at besidde cannabis. Det er kriminelt.

Det, vi diskuterer, er: Hvad skal effekten være af det?

Og for lige at bringe det lidt ned i en proportion, hvor vi alle sammen kan forstå det, så er det sådan, at man i dag, første gang man bliver taget med cannabis på sig til eget forbrug, bliver mødt med konfiskation og advarsel. Det er i øvrigt en advarsel, der noteres ned, således at man har en mulighed for efterfølgende at give det flegangsvirkning. Og hvis man gentagne gange antræffes med cannabis til eget brug, og det bliver opdaget af politiet, så får man en bøde. Sådan er det.

Derfor er der i virkeligheden ikke tale om noget ekstremt markant sporskifte. Der er i virkeligheden tale om, hvornår konsekvensen skal sættes ind. Og når vi gerne vil have, at den 14-årige eller 15-årige eller 16-årige, der i et eller andet ungdomsmiljø, hvor politiet er, bliver taget med hash eller andre euforiserende stoffer til eget brug, bliver mødt med en bøde frem for med advarsel og skuldertræk, så er det sådan set primært af forebyggelsesmæssige grunde. Så er det, fordi vi gerne vil have, at denne bøde allerede første gang og ikke først anden gang eller tredje gang kommer til at virke som en øjenåbner både for den unge selv, for forældrene og for det sociale miljø, hvori den unge indgår. Det er sådan set vores ambition.

Så kan man være enig eller uenig i, om det er en rigtigt valgt strategi. Det vil tiden jo vise. Men det er bare for at argumentere for, hvad det her er båret af. Det her er ikke båret af nogen ambition om at kriminalisere flere mennesker. Det her er båret af en erkendelse af, at der er en række mennesker, der kriminaliserer sig selv i forhold til landets love. Det må vi gøre noget ved. Det kan vi ikke bare sidde og se passivt på.

Vi tror på, at det med en flerstrengt strategi, hvor man også følger op på det, der er landets love – der er et forbud, nu håndhæver vi det så – og giver en bøde i førstegangstilfælde, er en øjenåbner for de unge, for deres omgangskreds, for forældrene, for det sociale miljø, og at man altså dermed får et springbræt til nogle af de andre ting, der i denne handlingsplan jo er det helt centrale, nemlig forebyggelse, forebyggelse, forebyggelse.

Det er jo derfor, at vi som den første regering i Danmark har erklæret den her narko krig på alle fronter. Derfor skal krigen også føres på alle fronter, og man kan ikke bedømme vores samlede strategi alene ved at se på den ene del af angrebet. En rigtig krig vindes også, når man gør hele resultatet op. Man kan jo ikke måle effekten af den rigtige krig alene ved den enkelte soldats gøren og laden.

Kl. 12.40

Det her er et element, og det er altså ikke båret – det tror jeg jeg nu har fået understreget, det håber jeg i hvert fald – af noget ønske om at kriminalisere noget, der i dag ikke er kriminelt, for det er det. Det er båret af et ønske om at få folk væk fra at gøre noget, der er kriminelt.

Så lige på falderebet – nu lyser den gule lampe – er der spørgsmålet omkring medicinsk brug, som så pludselig trækkes ind på lidt mær-

kelig vis i debatten af fru Line Barfod. Det er sådan lidt tankevækkende – jeg prøver på at holde en linje i alt, hvad jeg beskæftiger mig med, ikke bare fra sag til sag – også i forbindelse med de sidste dages diskussion omkring Lægemedelstyrelsen, at nu skal man altså til politisk at løfte et bestemt lægemiddel frem. Nu skal vi have hash som lægemiddel. Lad os beslutte det i Folketinget – i øvrigt dagen efter, at samme fru Line Barfod har udsendt et telegram, der handler om hele det finansielle grundlag for Lægemedelstyrelsen, for her har vi en Lægemedelstyrelse, som vistnok bare sidder og gummistempler medicin og er ligeglad med, om den virker.

Jo, jo. Må jeg ikke sige omkring det med hash som medicin, at det jo altså fint kan indpasses med det forbud, der allerede er i den gældende lovgivning. I det omfang, der kan føres videnskabeligt sandhedsbevis for, at præparater, som baserer sig på hash, har en medicinsk effekt, så kan de jo godkendes. Det er jo præcis også det, der er sket med Marinol, som efter en saglig bedømmelse i Lægemedelstyrelsen nu er anerkendt og godkendt som et lægemiddel ud fra bestemte indikationer.

Så er der den der vinkel omkring det kriminelle miljø. Jeg vil næsten gå så langt som til at sige, at hvis jeg virkelig troede på det argument, der hed, at hvis vi legaliserer hash, så har vi afskaffet det kriminelle miljø, så ville jeg sådan set være tilbøjelig til at falde for fristelsen.

Men jeg tror altså, man skal være mere naiv, end godt er, hvis man tror på, at en legalisering af hash i forhold til nogle bestemte aldersgrupper og nogle bestemte kategorier af hash ville betyde, at man pacificerer de narkokriminelle. Jeg føler mig desværre meget overbevist om, at det i virkeligheden ville skærpe de kriminelles fokus på andre former for euforiserende stoffer, som, når alt kommer til alt, har en større skadevirkning end cannabis.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det ville være gavnligt for debatten, hvis ministeren prøvede at være lidt mere saglig i stedet for at tillægge sine modstandere en række synspunkter, der ikke er givet udtryk for, f.eks. omkring hvorvidt en legalisering af hash med ét slag ville fjerne al organiseret kriminalitet. Det er der sådan set ingen der har sagt. Vi har bare sagt, at det kunne være et væsentligt led i kampen mod organiseret kriminalitet på samme måde, som legalisering af alkohol i USA

havde en stor virkning på den organiserede kriminalitet dér.

Så kunne jeg forstå, at det er et meget, meget langsigtet succeskriterium, ministeren har for regeringens narkohandlingsplan. Det handler om at få skabt et samfund, hvor der slet ikke er nogen, der bruger rusmidler.

Vi kan selvfølgelig godt sige, at vi selvfølgelig et eller andet sted kæmper for det alle sammen, et samfund, hvor ingen har behov for at beruse sig i stoffer eller alkohol eller andet, men bliver så berusede af glæde over kunst og hinanden og andre ting, at de slet ikke har behov for det. Men det er måske et lidt langt succeskriterium. Har ministeren et lidt mere kortsigtet succeskriterium for narkohandlingsplanen?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det var også til debatten om succeskriteriet: Målet er at få unge væk, siger ministeren. Ministeren er jo også minister for dosering af medicin og på den måde den største tilstedeværende medicinmand. Man har jo inden for medicinverdenen en tradition for, at når man doserer et eller andet stof, så tjekker man, om det virker. Hvis det ikke virker, så holder man op og erkender, at man tog fejl.

Mit spørgsmål er: Hvad er regeringens succeskriterium på det her område? Hvis det viser sig, når man har kørt den hårde linje, som jeg alligevel forstod på sundhedsministeren ikke var et markant skifte – med statsministerens ord var det måske i virkeligheden lidt slapt, det ved jeg ikke, men jeg synes, det var noget underligt både-og, ministeren rodede sig ud i – at det ikke virker, hvis der ikke er færre, der bruger det, har man så taget fejl ligesom i anden medicinsk behandling? Det vil jeg godt have et svar på fra den største tilstedeværende medicinmand.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu synes jeg, det er hos hr. Villy Søvndal og fru Line Barfod, det kniber med at fastholde den saglige tone. Jeg har jo ikke defineret et kortsigtet succeskriterium for regeringens narkohandlingsplan, der går ud på et samfund helt uden rusmidler. Jeg glædede mig over, at vi øjensynlig er enige om, at vores holdning til cannabis er, at det er skadeligt, og at man skal holde sig fra det.

Når jeg glædede mig over det, er det, fordi med den ekstreme form for indsigt, hvormed de to ordførere fra venstrefløjen omtaler emnet her, får vi jo næsten et indtryk af, at det sådan set er en sag, som man gerne positivt vil fremme; altså, hvor ville det være fedt, hvis vi kunne fyre den fede, lad os da fyre den fede, lad os da udvide vore horisonter! Det er jo sådan en mistanke, der kan opstå, at der faktisk er tale om et rusmiddel, som man gerne vil fremme.

Det eneste problem er bare, at det er illegalt, og at der er nogle, der ikke kan tøjle deres forbrug. Der er nogle, der er ude i et egentligt misbrug. Det misbrug vil man gerne have væk, og man vil gerne have det ind i en legal ramme, for så bliver det et legalt rusmiddel. Det er jo den fornemmelse, vi kan få.

Der synes jeg, det var så rart at lytte til debatten og fra begge ordførere få en understregning af, at det skam ikke er, fordi man egentlig synes, det er fedt at fyre den fede. Det er sådan set slet ikke, fordi man synes, at nogen skulle fyre den fede. Tværtimod er det, fordi ingen skulle fyre den fede, og det er meget nemmere at sikre sig, at ingen fyrer den fede, hvis man kun kunne fyre den fede i det åbne, offentlige rum. Det var det, jeg glædede mig over.

Jeg har haft det indtryk, når jeg læser læserbreve, også fra personer, der relaterer sig til de to ordføreres partier, at der faktisk er nogle, der synes, at der egentlig er tale om et godt rusmiddel; et rusmiddel, vi skal have frem i den danske rusmiddelkultur på linje med alkohol, og hvor er det egentlig synd, at vi er rundet af vikingerne og ikke af noget andet, for så ville vi have haft et meget mere afslappet og naturligt forhold til det her rusmiddel.

Det var sådan set i den sammenhæng, jeg nævnte den fælles vision. Jeg forstår, at man også i Enhedslisten og i SF synes, at hash er noget, man skal holde sig fra.

Så om regeringens succeskriterium: Det ville jeg jo meget gerne kunne give et meget præcist svar på ...

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, men det bliver næste gang.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det bliver næste gang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg synes, ministeren vover sig lidt langt ud. Hvis vi skal til at inddrage vikingerne og deres brug af svampe og alle mulige andre ting ind i det, kan vi få en lang og spændende debat, men det er måske ikke lige det, der er lagt op til.

Som ministeren jo udmærket ved, er der mange i dette samfund, der bruger forskellige rusmidler. Jeg har da oplevet, at ministeren også selv drikker et glas vin en gang imellem, og det er der mange af os andre der også gør. Jeg har ikke nogen ambition om, at vi inden for hverken særlig kort eller særlig lang tid får et samfund, hvor folk ikke har behov for rusmidler.

Det, der for os er det afgørende, er, at når det er et almindeligt forbrug af rusmidler, som ikke er til stor skade for andre og heller ikke er livstruende for en selv eller kan medføre meget alvorlige skader, og så længe man bruger det fornuftigt, skal folk selv have lov at vælge, om de vil ryge hash eller de vil drikke alkohol. Det skal vi sådan set ikke blande os i fra statens side. Derimod skal vi sætte meget kraftigt ind over for misbrug, og her gælder det bl.a. om at sikre en ordentlig statskontrol, sikre ordentlig oplysning osv. Det er det, vi håber at opnå med en legalisering af cannabis.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Villy Søvndal, og efter ham er det igen sundhedsministeren.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det er jo sådan helt kort, for ministeren blev jo grebet af talens rus – det er et legalt rusmiddel, ja – og nåede derfor slet ikke at besvare det indlysende spørgsmål om, hvilke succeskriterier regeringens har.

Jeg spørger bare igen: Hvis det nu viser sig om 2 år, at der er lige så mange eller flere, der benytter sig af cannabis, er man så gået den forkerte vej, og har man anbefalet en forkert medicin? Vil man så tage konsekvensen af det og sige, at det der med nultolerance ikke var klogt, at det måske var klogere at kigge på en afkriminalisering, samtidig med at man bruger samfundsmidlerne til forebyggelse, behandlinger osv.?

Det håber jeg at ministeren vil svare på, og jeg håber, at ministeren vil gøre det uden polemiske bemærkninger om ting, jeg sådan set ikke har spurgt om.

(Kort bemærkning).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det med talens kraft er jo rigtig. Her har vi at gøre med et rusmiddel, som både hr. Villy Søvndal og jeg selv er forfalden til, men det er vist også legalt.

Jeg vil sådan set returnere spørgsmålet, for jeg vil gerne give hr. Villy Søvndal medindflydelse på, hvordan det skal besvares. Hvad er det for en udvikling i cannabis, vi skal kunne aflæse, hvis vi følger det her forslag, før hr. Villy Søvndal erkender, at det er en forkert linje, der er lagt ved at lægge en legaliseringsvej? Eller hvad er det for en nedgang, der skal være, for at man kan sige, at det var godt, at vi valgte en legaliseringsvej?

Kl. 12.50

Det siger jeg jo, for uanset om man vælger den ene eller den anden vej, er vi jo altså, og det var det, jeg glædede mig så meget over, grundlæggende enige om, at det gælder om at begrænse forbruget. Derfor skal vi jo så dybest set i givet fald måles på den samme vægt.

Noget andet var jo, hvis det, der gjaldt, var det, man kunne have en mistanke om, nemlig at det sådan set ikke gjaldt om at begrænse forbruget, i hvert fald ikke for alle grupper. Men da vi grundlæggende er enige om, at det handler om at begrænse forbruget, kunne det da være interessant i fællesskab at sætte succeskriterierne. Derfor må hr. Villy Søvndal kunne svare lige så matematisk nøjagtigt på, hvad der er hr. Villy Søvndals succeskriterium, som jeg skal kunne svare på, hvad der er mit succeskriterium.

Jeg vil sige, at det, der er vores succeskriterium, er, at den stigning, som vi har set i unges omgang med euforiserende stoffer – her sigter jeg altså ikke kun til hash, men sigter bredere – bør knækkes. Men at stå og binde sig op på præcise procenter vil jeg sådan set gerne advare imod, for jeg tror, at sagen er mere kompleks end som så. Det bør være en målsætning for os i Danmark, at vores unge har et forbrug, som ikke forekommer at eskalere set i forhold til unge i en række andre sammenlignelige lande. Det er et pejlemærke. Og sådan kunne man definere flere pejlemærker.

Men jeg mener sådan set, at hr. Villy Søvndal med lige så stor rette, som man kan kræve det af mig, bør kunne sige, hvad det er for et succeskriterium, der gælder, for at man kan sige, at anarkiets linje viser sig at være den rigtige linje.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 20:

Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsgaranti for alkoholmisbrug.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.
(Fremsat 22/10 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ifølge beslutningsforslaget skal regeringen inden udgangen af dette folketingsår tilvejebringe lovgrundlaget for en permanent ordning med behandlingsgaranti samt offentlig finansiering af både offentlige og private alkoholafvænningsmodeller, således at den enkelte misbrugers egen motivation for afvænnning styrkes. Hensigten, som er ædel, er at udstyre den enkelte alkoholmisbruger med reel ret til behandling; det være sig dagbehandling eller behandling på et døgnbehandlingshjem.

Det er en ædel hensigt, og regeringen har meget sympati for forslaget. Som det fremgår af forslaget, er der i dag alt for mange danskere, som lever med et skadeligt alkoholmisbrug; et misbrug, der ikke blot skader dem selv, men også deres nærmeste familie. Derfor kunne det være fristende at hoppe om bord i gyngen her og sige: Vi slår til, lad os da lave sådan en behandlingsgaranti inden årets udgang. Men forslagsstillerne ved jo, lige så godt som jeg gør, at det nok er en lidt hastig og lidt hurtig konklusi-

on at drage, for der er en række forhold, der gør, at man bør tænke sig om.

Det siger jeg, fordi det her var en integreret del af de drøftelser, der blev ført om udmøntningen af årets satspulje, hvor der var enighed om at skærpe indsatsen her, hvor der langt hen ad vejen også var enighed om et meget ambitiøst perspektiv, og hvor jeg derfor i virkeligheden er sådan lidt forundret over, at partier, der har deltaget i den kreds, som har taget et medansvar for at designe en langsigtet oprustning på det her område, pludselig ganske få dage efter tyer til at fremsætte, hvad jeg i den forstand må opleve som et paradeforslag i Folketingssalen.

Der er nemlig en række forhold, f.eks. økonomien. Ja, jeg nævner det helt stilfærdigt og i en parentes. Det skal selvfølgelig ikke styre hele debatten, men det er dog et element. I øjeblikket er det sådan, at amterne, som har ansvaret for alkoholbehandlingen, anvender omkring 150 mio. kr. om året til formålet. Der behandles ca. 15.000 personer i ambulans behandling og ca. 700 i døgnbehandling. Og det er altså modsvaret af den her økonomiramme, jeg her har nævnt.

Hvis det antages, at omkring 200.000 personer har et behandlingskrævende alkoholmisbrug, er det jo ikke helt uvæsentligt at få vurderet, hvor mange af disse behandlingskrævende misbrugere der må forventes at opsøge et behandlingstilbud, det være sig et ambulans eller et døgnbehandlingstilbud, såfremt man udstyrede enhver med en ret til at komme i behandling på en hvilken som helst behandlingsinstitution her og nu.

Kl. 12.55

Der er sådan set også behov for, og det er også et element i den her økonomidebat, at få vurderet, hvilket behandlingstilbud det offentlige bør tilbyde.

Forslaget lægger op til, at den enkelte misbruger helt frit kan vælge mellem alle former for behandling. Det er jo også tillokkende, men reelt ved vi ikke, hvilken behandlingsform der har hvilket behandlingsresultat. Og hvis man skal lade behandlingsskapaciteten eksplodere fra omkring 15.000 mennesker til potentielt 200.000 mennesker, er det vel klogt at gøre sig nogle mere præcise faglige og saglige overvejelser om, hvad det er for behandlingstyper, vi skal tilbyde, sådan at vi får den bedste ligevægt mellem flest mulige behandlede til den lavest mulige pris med den størst mulige effekt. Derfor har vi brug for at komme noget tættere på en viden om, hvilke behandlingsformer der virker.